

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-563/21-K

Název	Základní škola a mateřská škola Útvina, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Sídlo	čp. 153, 364 01 Útvina
E-mail	reditel@zsutvina.cz
IČ	60610751
Identifikátor	600067319
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Romana Prášilová
Zřizovatel	Obec Útvina
Místo inspekční činnosti	čp. 153, 364 01 Útvina
Termín inspekční činnosti	10. 11. 2021 – 11. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Útvina, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Mateřská škola vzdělávala k datu inspekční činnosti 22 dětí od dvou do sedmi let. Povinné předškolní vzdělávání plnilo osm dětí, jedno z nich mělo odloženou povinnou školní docházku. Jedno dítě se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu.

V jedné třídě neúplné základní školy se vzdělávalo k datu inspekční činnosti 16 žáků prvního až třetího ročníku, z nich dva žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Do čtvrtého ročníku žáci přestupují zpravidla do základní školy v Toužimi nebo v Karlových Varech.

K zájmovému vzdělávání bylo do oddělení školní družiny zapsáno 16 žáků, pro které byl zajištěn provoz od 6:30 hodin do začátku vyučování a po vyučování do 15:45 hodin.

Informace o škole jsou dostupné na webové stránce školy www.zsutvina.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Reálné záměry rozvoje školy, zahrnuté do jednotlivých školních vzdělávacích programů, reagují na aktuální trendy ve vzdělávání. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) má s řízením dlouholeté zkušenosti. Od předchozí inspekční činnosti v roce 2015 došlo ve škole k výraznému zlepšení materiálních podmínek. Obnova školního vybavení, účelné doplnění didaktických pomůcek a vhodných stavebnic přispěly ke kvalitnějšímu vzdělávání dětí a žáků, estetická úprava školních prostor pozitivně působí na klima školy. Plány rozvoje v dalších oblastech, např. zkvalitnění výuky či spolupráce s jinými školami zatím nastaveny nejsou.

Úroveň řízení odpovídá typu školy a její velikosti, ředitelka koordinuje činnosti denně podle potřeb chodu školy. Funkční vedení vychází z její vstřícné komunikace se zaměstnanci. Ředitelka využila zapojení do projektu Šablony III, k posílení personální podpory přijala do základní školy školní asistentku pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Z téhož projektu ředitelka použila prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků, nabyté zkušenosti z oblasti informačních a komunikačních technologií a projektových dnů se pozitivně promítly do využívání digitální techniky při vzdělávání. Na základě doporučení školského poradenského zařízení posílila pedagogický sbor mateřské školy o asistenta pedagoga, působení obou asistentů zkvalitňuje vzdělávání dětí a žáků. Pedagogický sbor se vzdělává podle potřeb školy a vlastního zájmu. Pedagogičtí pracovníci využívají především webináře a samostudium. Tyto formy vzdělávání jsou pro školu přínosem, neboť zajištění fyzické přítomnosti na seminářích či jiných vzdělávacích akcích je velmi složitá vzhledem k omezeným možnostem zastupitelnosti pedagogických pracovníků ve škole a časové náročnosti dojezdových vzdáleností do vzdělávacích středisek. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky je plánovaná, učitelky získávají nejen zpětnou vazbu o kvalitě své pedagogické činnosti, ale i doporučení ke zlepšení stavu vzdělávání dětí a žáků. Pedagogická rada se zabývá hodnocením výsledků vzdělávání, předávání všech informací mezi pedagogickým sborem přispívá k minimalizaci nežádoucího chování a jednání dětí a žáků. Škola realizuje podpůrná opatření pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, aktivní spolupráce se školským poradenským zařízením má dobrý vliv na kvalitu vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitelka s pedagogickými pracovníky vyhodnocuje funkčnost školních vzdělávacích programů, provádí jejich účelné aktualizace, které sjednocují pojetí práce školy. V souladu se strategiemi rozvoje klíčových kompetencí žáků jsou disponibilní hodiny školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

využity k posílení hodinové dotace v předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk, který je vyučován od prvního ročníku, a pohybové hry vyučované v 1. a 2. ročníku. Škola vytváří podnětné prostředí pro děti a žáky, klade důraz na individuální přístup k žákům, individualizace vzdělávání je však méně účinná v mateřské škole, kam zatím není namířena větší pozornost ze strany ředitelky. Výchovní poradenství a primární prevenci rizikového chování žáků zajišťuje ředitelka, v rámci školního poradenského pracoviště spolupracuje s učitelkou. Vzhledem k věku dětí a žáků a díky důslednému působení pedagogů je ve škole výskyt rizikových jevů minimální.

Prostory mateřské školy tvoří tři propojené části, jsou dostatečně velké, rozmístění umožňuje pedagogickým pracovnícům mít dobrý přehled o dětech. Škola využívá k tělesným aktivitám dětí a žáků cvičebnu v suterénu budovy, která i přes omezený prostor umožňuje realizaci pohybových činností a tělesné výchovy. Pro pohybové aktivity škola účelně využívá okolní přílehlé prostory školy a školní zahradu. Žáci školy mají k dispozici také studovnu – knihovnu. Učebna s interaktivní tabulí je primárně určena pro základní vzdělávání, je funkčně rozdělena na tři části (třída, školní družina a počítačová učebna), které jsou během základního i zájmového vzdělávání efektivně využívány. Škola dbá na zvýšenou bezpečnost dětí a žáků tím, že je často upozorňuje na možná bezpečnostní rizika. Přijímá účinná opatření k omezení rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, např. vstup do školy je zajištěn elektronickým vrátným.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo ve vstřícné atmosféře, učitelka s asistentkou pedagoga se aktivně zapojovaly s dětmi do konstruktivních a společenských her, děti s nimi bez ostychu spolupracovaly. Prostorovou orientaci děti dobře rozvíjely při hře s velkými stavebnicemi, se zájmem z nich vytvářely oddělené koutky. Při volných hrách byla dětmi využívána jen jedna část třídy, což se při větším počtu dětí nejevilo jako optimální řešení pro jejich volný pohyb. Ostatní části třídy nebyly dětmi využívány, což slovně ovlivnila i učitelka. Učitelky účelně rozvíjely mezilidské vztahy, děti vzájemně komunikovaly, s pomocí dospělého uměly řešit drobné konflikty. Pravidelně zařazované pohybové chvílky měly spíše relaxační charakter, než aby dostatečně rozvíjely fyzickou zdatnost. Při řízených činnostech efektivně fungovala spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga, aktivně byl podporován zájem dětí o nabízené činnosti, při kterých učitelka důsledně sledovala plnění zadaných úkolů a věnovala pozornost individuálnímu přístupu. Vzdělávací nabídka byla nabízena dětem pouze podle věkových předpokladů, nikoliv podle individuálních schopností, děti se nemohly samy rozhodovat o výběru činnosti. Hodnocení zpravidla prováděla jen učitelka, sebehodnocení, případně i vzájemné hodnocení dětí bylo využito ojediněle. V režimových chvílkách a při stravování byly děti vedeny k samostatnosti, rozhodovaly se samy o velikosti porce. Učitelky respektovaly jejich individuální potřeby při odpočinku po obědě, děti, které neusnuly, byly při klidné hře ohleduplné ke spícím dětem.

Výuka v základní škole byla dobře promyšlena, vycházela ze školního vzdělávacího programu a také ze žakovských znalostí a dovedností. Cíle hodiny byly stanoveny většinou vzhledem k učivu jednotlivých ročníků a průběhu hodiny. Vhodná motivace přispívala k podnícení zájmu žáků o probírané učivo. Při výuce učitelky vždy efektivně diferencovaly učivo podle ročníků, ale nezohledňovaly individuální schopnosti žáků stejného ročníku. V hodinách byla účelně kombinována frontální výuka se skupinovým vyučováním a samostatnou prací žáků, tento způsob vedl k udržení pozornosti žáků a vyhovoval potřebám výuky spojených ročníků. Při zadávání samostatné práce učitelky správně ověřovaly pochopení zadání, případně individuálně úkol dovysvětlily. Vytvářely prostor pro

aktivní zapojení žáků, často využívaly mezipředmětové vztahy a souvislost obsahu výuky s reálnými situacemi každodenního života. Účelné využití vhodných pomůcek podporovalo rozvoj představivosti u žáků a přispívalo k názornosti výuky. Pokud žáci chybovali, učitelky většinou s chybou dále pracovaly a pomáhaly žákům nalézt příčinu. Do výuky byli cíleně zapojováni všichni žáci, aby i slabší zažili úspěch, učitelky zároveň správně respektovaly jejich osobní tempo. V některých případech převažovala frontální forma výuky, která směřem k žákům prvního ročníku se jevila jako jednotvárná. Při dělené výuce cizího jazyka žáci vhodně procvičovali slovní zásobu při dramatizaci, dobře reagovali na pokyny v cizím jazyce, vyučující efektivně využila interaktivní tabuli. V průběhu hodin učitelky žákům poskytovaly okamžitou zpětnou vazbu a podporu. V některých hodinách byli žáci vedeni k sebehodnocení, které posilovalo jejich vnitřní motivaci k učení. Atmosféra v hodinách byla klidná, přátelská a podporující učení. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni, žáci se nebáli učitelky oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou o pomoc.

V rámci poskytování podpůrných opatření se děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami aktivně zapojovali do vzdělávání. Spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga v mateřské škole byla efektivní, pod vedením učitelky byl aktivně zapojován do vzdělávání žáků v základní škole i školní asistent. Vzdělávání s asistenty bylo prospěšné pro všechny děti a žáky, umožňovalo zajistit správný individuální přístup.

Činnost školní družiny byla vhodně provázána se vzděláváním v základní škole, žákům byl ponecháván dostatečný prostor a čas pro volbu činností podle vlastního zájmu a pro relaxaci. Žáci se zapojovali do rozhovorů nad knihami, bez ostychu projevovali své myšlenky, pro vzájemnou spolupráci a komunikaci účelně využívali stolní hry a stavebnice. Pravidelně byly do programu zařazovány pohybové aktivity venku, případně ve cvičebně. Školní družina dostatečně podporuje rozvoj pohybových činností, účelně byl žáky využit prostor cvičebny i v ranním provozu před vyučováním. Při sledovaných činnostech byl kladen důraz na aktivní zapojení všech žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V mateřské škole se děti projevují přirozeně, mají vytvořeny dovednosti a návyky odpovídající jejich věku. Umí se chovat podle nastavených pravidel soužití, zvládají jednoduché pracovní úkony, dobře se orientují v prostředí školy. Učitelky zaznamenávají výsledky průběhu vzdělávání dětí, na koncept pedagogické diagnostiky dobře navazují vyhodnocená opatření dalšího individuálního rozvoje dítěte, učitelky je ale dále nevyužívají při realizaci vzdělávání, vzdělávací nabídku směřují zpravidla jen k věkovým zvláštěm dětí. Učitelky spolupracují se školským poradenským zařízením a zajišťují dostatečnou pozornost dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami, které dosahuje dobrých vzdělávacích výsledků.

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků a jejich pokroku v základním vzdělávání se škola řídí pravidly stanovenými ve školním řádu a ve školním vzdělávacím programu. Hodnocení provádí formou slovní pochvaly, klasifikací nebo motivačním razítkem. Příznivé klima ovlivňuje vztahy mezi žáky a dospělými, škola neřeší výchovné problémy, v hodnoceném období nevidovala neomluvenou absenci ani neprospívající žáky. V malém kolektivu jsou informace o žácích předávány každodenně, učitelky žáky dobře znají a umí doložit jejich vývoj a posun, zajímají se o jejich vzdělávací pokroky. Učitelky podávají informace o průběžných výsledcích vzdělávání zákonným zástupcům a žákům prostřednictvím žákovské knížky, další informace o žácích mohou zákonní zástupci získat v průběhu třídních

schůzek. Příznivý vliv na výsledky vzdělávání žáků má dobrá spolupráce se zákonnými zástupci.

Výsledky vzdělávání dětí a žáků jsou průběžně prezentovány veřejnosti prostřednictvím akcí, které škola pořádá. Společné kulturní a sportovní aktivity pozitivně ovlivňují vstřícné školní klima. Spolupráce školy s dalšími partnery účelně doplňuje výuku a napomáhá ke zkvalitňování i zájmového vzdělávání. Škola spolupracuje s blízkou základní školou s cílem sjednotit požadavky na probírané učivo, a tím usnadnit žákům třetího ročníku přechod do nového prostředí. Zároveň škola získává informace o následném vzdělávání žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2015 došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek, které mají příznivý dopad na zkvalitnění vzdělávacího procesu a vstřícné školní klima.

Silné stránky

- Ředitelka školy systematicky podporuje a rozvíjí spolupráci uvnitř školy, aktivně přispívá k vytváření pozitivního školního klimatu, které má příznivý vliv na průběh a výsledky vzdělávání dětí a žáků.
- Podpora pohybových činností ve školní družině v průběhu celého dne má pozitivní vliv na aktivitu žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Učitelky v průběhu vzdělávání nevedou děti a žáky k vzájemnému hodnocení, čímž u nich nepodporují schopnost argumentace, obhajování vlastního názoru a sebereflexe.
- Vzdělávání dětí a žáků nebylo zpravidla diferencováno vzhledem k jejich individuálním schopnostem a potřebám.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat pravidelně v průběhu vzdělávání aktivity vedoucí k vzájemnému hodnocení dětí a žáků, uplatňovat prvky formativního hodnocení. Zacílit na tuto oblast další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Uplatňovat vzhledem ke skladbě dětí a žáků při vzdělávání individualizaci, v mateřské škole za podpory pedagogické diagnostiky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Útvina dne 21. 12. 2009
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. prosince 2015
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze 4. 11. 2021
4. Školní řád základní školy čj. 82/2020 s účinností od 1. 9. 2020
5. Školní řád mateřské školy čj. 71/2020 s účinností od 1. 9. 2020
6. Vnitřní řád školní družiny čj. 70/2020 s účinností od 1. 9. 2020
7. Školní matrika vedená ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2021
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2021
10. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání aktualizovaný k 1. 9. 2012
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti
13. Rozvrhy hodin pro školní rok 2021/2022 k datu inspekční činnosti
14. Zápisy jednání pedagogických rad vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
15. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2020/2021
16. Zápisy z hospitační činnosti vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
17. Záznamy z kontrolní činnosti ředitelky školy vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti
18. Výroční zpráva 2020/2021
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2020/2021
20. Dokumentace výchovného poradce vedená k datu inspekční činnosti
21. Program školního poradenského pracoviště platný od 1. 9. 2021
22. Dokumentace BOZ vedená k datu inspekční činnosti
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčení o dalším vzdělávání
24. Zápis z jednání s ředitelkou školy z 11. 11. 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslava Petlíková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

Mgr. Radomíra Jenková, školní
inspektorka

Mgr. Radomíra Jenková v. r.

Mgr. Dana Lochschmidtová, školní
inspektorka

Mgr. Dana Lochschmidtová v. r.

V Karlových Varech 6. prosince 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Romana Prášilová,
ředitelka školy

Mgr. Romana Prášilová v. r.

V Útvíně 9. prosince 2021